

O'zbekiston Respublikasi maktabgacha
va maktab ta'limi vazirligi

_____ hokimligi
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ maktabgacha va
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-maktabgacha ta'lim tashkiloti
qisqa guruh tarbiyachisi

_____ning

2026-yil yozgi
sog'lomlashtirish davrida

CHINIQTIRISH
JURNALI

Kirish.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston – 2030” strategiyasi to‘g‘risida” 2023-yil 11-sentabrdagi Farmonida bir qator ustuvor vazifalar belgilab berildi.

Belgilangan vazifalar asosida maktabgacha yoshdagi bolalarni sog‘lom, jismoniy barkamol rivojlanishlari uchun zarur shart-sharoitlar yaratib berilishi, kognitiv va ijtimoiy ko‘nikmalarni rivojlantirish, kommunikativ va ijodiy kompetensiyalarni shakllantirish, sog‘lomlashtirish, chiniqtirishga qaratilgan tadbirlarni amalga oshirish, o‘quv yili mobaynida olgan bilim va ko‘nikmalarini mustahkamlash ishlarini samarali tashkil etilishiga alohida e‘tibor qaratish zarur.

Ushbu davrda bolalar bilan o‘tkaziladigan barcha tadbirlarni yengillashtirish, qiziqarli va ko‘tarinki o‘tishini ta‘minlash, turli ko‘ngilochar tadbirlar, Tayyorlov sayrlarni muntazam tashkillashtirish, ijodiy va amaliy ishlarni bajartirish, quyosh, havo, suv muolajalarini o‘rinli qo‘llash, charchoqyozdi mashqlar va alohida belgilangan kun tartibiga qat’iy amal qilish tavsiya etiladi.

Maktabgacha ta‘lim tashkiloti direktori va shifokor bolalarni chiniqtirish va sog‘lomlashtirish ishlarini to‘g‘ri tashkil etish uchun mas‘uldirlar.

Yozgi sog‘lomlashtirish davrida chiniqtirish muolajalarini tashkil etish juda muhim bo‘lib, u bola oganizmini himoya qilish funksiyasini mustahkamlaydi, infektsiyalarga va haroratning o‘zgaruvchanligiga bardoshli bo‘lishga tayyorlaydi, qon aylanishini, modda almashinuvini, aqliy faoliyatini yaxshilaydi va asab tizimi faolligini oshiradi.

Maxsus chiniqtirish tadbirlarini tashkil qilishda MTTdagi barcha bolalarni guruhlariga ajratish tavsiya etiladi.

1- guruh. Bolalar sog‘lom, ilgari chiniqtirilgan.

2- guruh. Bolalar sog‘lom, birinchi marta chiniqtiriladigan tadbirlarni boshlaydigan yoki salomatligida ayrim kamchiliklar bor bolalar.

3- guruh. Surunkali kasalliklarga chalingan bolalar yoki uzoq vaqtdan keyin maktabgacha ta‘lim tashkilotiga kelgan bolalar.

Chiniqtirish tadbirlari davomida, kamida 2-oyda bolalar bir guruhdan ikkinchisiga o‘tkazilishi mumkin. Bolalar quyidagi mezonlar asosida guruhlariga o‘tkaziladi:

-bu davrda o‘tkir kasalliklarning yo‘qligi;

-bolalarning chiniqtirish tadbirlariga ijobiy hissiy munosabati;

-sovuqqa nafas siqishi, yurak urishining keskin oshishi, “g‘oz terisi” bilan qoplanish kabi salbiy tashqi belgilarning yo‘qligi.

Toza havoda chiniqish jarayonlari suv va quyoshda chiniqishdan oldin tashkil etilishi lozim.

Quyoshda chiniqish daraxtlar soyasida yengil havo vannalari bilan boshlanadi, so'ngra bolalarning qo'llari, oyoqlari yalang'och holda quyosh vannalariga o'tadilar, bunda bolalarning boshida har doim yengil qalpoqcha bo'lishi shart.

Quyosh vannasini olish uchun bolalarning o'yinlarini 5-6 daqiqada quyoshning to'g'ridan-to'g'ri nurlari ostida olib borish, keyin yana soyaga qaytish tavsiya etiladi. Quyoshdan qorayish boshlangandan so'ng quyosh vannalari umumiy tarzda tashkil etiladi.

Quyosh vannalari 5 daqiqadan boshlanib, bolalarning quyoshda birato'la 10 daqiqagacha qolishigacha yetkaziladi va kun davomida bu jami 40-50 daqiqani tashkil etishi mumkin.

Tibbiy xulosa bilan chiniqtirish man etilgan bolani tadbirlarga jalb etish man etiladi. Shuni esda tutish kerakki, chiniqtirish usullari va vositalari bolaning yoshiga, holatiga va atrof-muhit sharoitlariga qarab alohida tanlanadi.

Toza havo bilan chiniqtirish barcha bolalarga tavsiya etiladi, lekin bolaning ahvoliga qarab umumiy yoki qisman havo vannalarini otkazish kerak.

Xuddi shu narsa suv tadbirlarida ham amal qilinadi- umumiy yoki qisman muolajalardan foydalaniladi va suv harorati alohida tanlanadi.

Umumiy muolajalarni tashkilotda joylashgan dushdan foydalanish bilan amalga oshirish maqsadga muvofiqdir.

Yalangoyoq yurishni tashkil qilish uchun qum, tosh, shag'al, keramzit va boshqalar bilan jihozlangan turli o'lcham va kattalikdagi "salomatlik yo'lakchasi"dan foydalanish mumkin.

Chiniqtirishning samarasini oshirish uchun yoz davrida suzish havzalarida o'ynash, bolalar cho'miladigan sun'iy hovuz (basseyn), ariqcha (jilg'acha)lardan keng foydalanish lozim. Bunda suv harorati +20 darajadan past bo'lmasligi, suvda turish muddati 30 soniyadan 5-10 daqiqagacha asta-sekin ortib boradi.

Tarbiyachilar va ularning yordamchilari sog'lomlashtirish muolajalarini nazorat qilib boradilar va MTT tibbiy xodimlariga ularning samaradorligi haqida ma'lumot beradilar.

Sog'lomlashtirish jarayonini tibbiy-pedagogik nazorat qilishni tashkil etish majburiy(shart)dir.

Shuni esda tutish kerakki, sog'lomlashtirish samaradorligi quyidagi omillarga bog'liqdir:

- to‘g‘ri tashkil etilgan ovqatlanish va suyuqlik ichish rejimiga;
- shaxsiy gigiyena talablariga rioya qilishga;
- me‘yorda (kerakli miqdorda) chiniqtirishga;
- bolalar sog‘lig‘iga tahdid soladigan omillarning yo‘qligi (zararli va zaharli o‘simliklar, hasharotlarning ko‘pligi, tayoqcha, toshchalar, shoxlar, singan uskunalar va ularning qoldiqlari va boshqalar);
- bolalarning hissiy (emotsional) holati;
- oil va maktabgacha ta‘lim tashkilotida sog‘lomlashtirish uchun yagona yondashuvlar.

____-son MTTda yoz mavsumida bolalarni cho‘miltirish jadvali

Choʻmilish hovuzini zararsizlantiruvchi vosita bilan tozalash va toza suv bilan toʻldirish jadvali

No	Guruhlar	Dushanba	Seshanba	Chorshanba	Payshanba	Juma
1						
2						
3						
4						
5						
6						

Ushbu jadvalda chiniqtirish tadbirlarining boshlangʻich va yakuniy nazorati, shuningdek, ularning organizmga taʼsir qilish vaqtining koʻpayishi koʻrsatiladi. Chiniqtirish tadbirlari davomida, kamida 2 oyda bolalar bir guruhdan ikkinchisiga oʻtkazilishi mumkin. Chiniqtirish tadbirlari ushbu yoʻriqnoma asosida har kuni tashkil etiladi hamda qayd qilib boriladi.

t/r	guruh	Familyasi ismi	Havo		Suv		Quyosh		Yalang oyoq yurush		Izoh
			vaqti	davomoyligi	vaqti	davomoyligi	vaqti	davomoyligi	vaqti	davomoyligi	
1.	1-guruh										
2.											
3.											
4.											
5.											
6.											
7.											
8.											
9.	2-guruh										
10.											
11.											
12.											
13.											
14.											
15.											
16.											
17.	3-guruh										
18.											
19.											
20.											
21.											
22.											
23.											
24.											
25.	4-guruh										
26.											
27.											
28.											
29.											
30.											
31.											
32.											

Tayyorlov guruh tarbiyachisi: _____

t/r	guruh	Familyasi ismi	Havo		Suv		Quyosh		Yalang oyoq yurush		Izoh
			vaqti	davomoyligi	vaqti	davomoyligi	vaqti	davomoyligi	vaqti	davomoyligi	
1.	1-guruh										
2.											
3.											
4.											
5.											
6.											
7.											
8.											
9.	2-guruh										
10.											
11.											
12.											
13.											
14.											
15.											
16.											
17.	3-guruh										
18.											
19.											
20.											
21.											
22.											
23.											
24.											
25.	4-guruh										
26.											
27.											
28.											
29.											
30.											
31.											
32.											

Tayyorlov guruh tarbiyachisi: _____

veb-saytimiz: Zokirjon.com

**Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli
ma'lumotlarni yuklab oling.**

Zokirjon Admin bilan

**+99891-328-88-38 nomerga telegramdan
yozishingiz yoki telegramdan jek567 izlab
telegramdan yozishingiz so'raladi.**

**Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida
javob beriladi.**

**64 listdan iborat yoz davr qisqa guruhlariga
Yoz davri chiniqtirish jurnalini to'liq holda
olish uchun telegramdan yozing.**

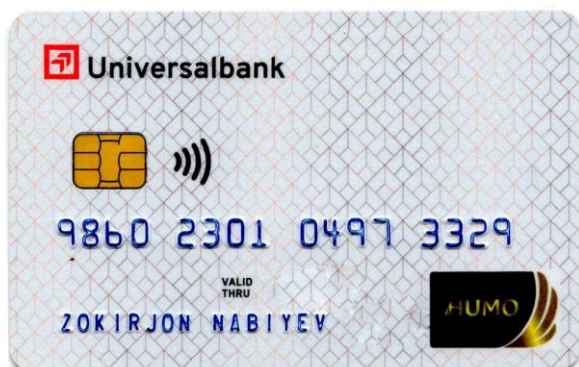

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiye Zokirjon

DIQQAT!!!

**Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik
sharti bilan olishingiz mumkin.**

Sizga bu **OMONAT qilib beriladi.**

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

**Hech kimga bermang hattoki eng yaqin
insoningizga ham.**

Internet veb-saytlarga joylamang.

**Telegram orqali kanal va gruppalariga
tarqatmang.**

**OMONATGA HIYONAT
QILMANG.**

ONLINE KOMPYUTER XIZMATLARI

O'zbek va rus bog'chalari uchun

Buyutrma asosida

MTT direktori, **direktor o'rinbosari**, MTT psixologi, **defektologi**, musiqa rahbari, **jismoniy tarbiya yo'riqchisi**, MTT hamshirasi, **XIBDO'** va tarbiyachilar uchun:

testlar, **to'garaklar**, **bayram tadbir senariylari**, **ochiq faoliyat ishlanmalar** va **slaydlar** (taqdimotlar), **refetarlar**, **mustaqil ishlar**, **ko'rgazma va tarqatmalar**, **faxriy yorliq**, **diplom**, **tashakkurnomalar** va boshqa hujjatlarni tayyorlab beramiz.

Tel:91669-34-74 **Telegramdan:@talimxizmatlar** izlab toping.

Подготавливаем для **директора МТТ**, **заместителя директора**, **психолога МТТ**, **дефектолога**, **музыкального руководителя**, **инструктора по физической культуре**, **медсестры МТТ**, **ХИБДО** и **воспитателей**:

тесты, **кружки**, **сценарии праздничных мероприятий**, **разработки открытых занятий и слайды (презентации)**, **рефераты**, **самостоятельные работы**, **выставки и раздаточные материалы**, **почётные грамоты**, **дипломы**, **благодарственные письма** и другие документы.

Тел: 91669-34-74 **Telegram: @talimxizmatlar** (найдите по поиску)